

RECEȚIONAT

Ministerul Educației și Cercetării

la data: _____

Raport anual
privind activitatea organizației de drept public din domeniile
cercetării și inovării
finanțare instituțională

Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor

Termen de executare: 31 decembrie 2022

Conducătorul IGFPP ANDRONIC Larisa, dr.hab.

Chișinău, 2022

ACTIVITĂȚI REALIZATE ÎN CADRUL FINANȚĂRII INSTITUȚIONALE

Nr.	Denumirea activității	Rezultate
I. Activități ce rezultă din îndeplinirea funcțiilor și a atribuțiilor prevăzute de statutul organizațiilor		
1.	Editarea de lucrări științifice și științifico-metodice, precum și de reviste științifice	<p>❖ Organizarea Simpozionului Științific Internațional (Ediția a VI-a) “Biotehnologii avansate – realizări și perspective”, 3-4 octombrie 2022. https://conferinte.stiu.md/event_page/239 Culegerea de materiale a inclus 118 abstracte prezentate sub formă de comunicare/poster, lucrări susținute de 221 cercetători științifici reprezentanți a 9 universități, 26 instituții de cercetare și companii private din 8 țări (Republica Moldova, România, Azerbaidjan, Slovacia, Belarus, Ucraina, Uzbekistan, Turcia). Date bibliografice: „Advanced Biotechnologies – Achievements and Prospects” scientific international sympos., Chișinău, Republic of Moldova, 3-4 October, 2022: abstr. book. 6th edition. Chișinău: Editura USM, 2022, 358 p. ISBN 978-9975-159-81-4.</p> <p>❖ Organizarea Conferinței naționale cu participare internațională <i>„Life Sciences in the Dialogue of Generations: Connections between universities, academia and business community”</i>, 29-30 septembrie 2022, https://conferinte.stiu.md/event_page/244 Culegerea a inclus 202 rezumate prezentate de peste 390 autori, reprezentanți a 20 universități, 35 instituții de cercetare și companii private din 13 țări (Republica Moldova, România, China, Serbia, Slovacia, Tunisia, Suedia, Rusia, Belarus, SUA, Marea Britanie, Olanda, Egipt).</p> <p>❖ IGFP este cofondator al Revistei Buletinul Academiei de Științe a Moldovei, Științele Vieții. ISSN 1857-064X. Responsabili de editarea Compartimentelor: Genetica, Biologia moleculară și Ameliorarea, Fiziologie și Biochimia plantelor.</p> <p>La tematica direcțiilor statutare ale IGFP, adiacent proiectelor programelor de stat, au fost editate 72 lucrări științifice:</p> <p style="text-align: center;">LISTA lucrărilor publicate în anul 2022</p> <p>3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale</p> <p>1. Advanced Biotechnologies – Achievements and Prospects: scientific international symposium, Chișinău, Republic of Moldova, 3-4 October, 2022: abstr. book. 6th edition. Chișinău: Editura USM, 2022, 358 p. ISBN 978-9975-159-81-4.</p> <p>4. Articole în reviste științifice</p> <p>4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS</p> <p>1. ȘTEFÎRȚĂ, A., BULHAC, I., COCU, M., BRÎNZĂ, L., ZUBAREV, V. Exogenous optimization of the antioxidant protection</p>

capacity of plants in moderate drought conditions. *International Journal of Advanced Research*. 2022, **10**(04), 1109-1119. ISSN 2320-5407. (IF: 7,337). DOI URL: <http://dx.doi.org/10.21474/IJAR01/14654>.

2. TATAROV, P.; IVANOVA, R.; BRINDZA, J. Water in biological and food systems. *Agrobiodiversity Improv. Nutr. Health Life Qual.*, 2022, 6 (2), 272-279. ISSN 2585-8246.

DOI: <https://doi.org/10.15414/ainhlq.2022.0028>.

4.3. în reviste din Registrul Național al revistelor de profil

1. NICUȚĂ, A. Modificarea valorii indicelui gluco-acid la fructele de măr în funcție de tehnologia de păstrare aplicată. In: *Revista de Știință, Inovare, Cultură și Artă „Akademos”*. 2022, nr. 3(66), p.37-41. ISSN 1857-0461. DOI: <https://doi.org/10.52673/18570461.22.3-66.03> Cat. B.

2. LUPAȘCU, G., ANDRONIC, L. Rec. la monogr.: Makovei Milania. Потенциал мутантных форм томата для селекционно-генетических исследований. Chișinău, Tipogr.: Print-Caro, 2022, 208 p. ISBN 978-9975-165-22-8. In: *Akademos. Revista de știință, inovare, cultură și artă*. 2022, nr. 4(67), p. ISSN 1857-0461.

3. ȘTEFÎRȚĂ, A., BULHAC, I., VOLOȘCIUC, L., BRÎNZĂ, L. Efectul unor compuși de tip citokininic asupra capacității de autoreglare a statusului apei plantelor în condiții de variație nefavorabilă a umidității și stres hidric repetat. *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei*. Ser. Științele vieții. 2021, nr 1, 50-60. (Cat. B). Acces: <https://doi.org/10.52388/1857-064X.2021.1.07>.

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

6.1 în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare):

1. NASTAS, T. The consequences of the application of sex pheromones on the ontogenetic development of the target insect species. В: *Биологический метод защиты растений : достижения и перспективы* : материалы междунар. науч. конф., Одесса 4-5 окт. 2022 г. Одесса, 2022, с. 42-47. (Інформаційний бюлетень ІТІ «Біотехніка» НААН № 1).

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova):

1. GAVRILITA, L. Reducerea densității dăunătorilor, prin construirea hărților digitale de repartizare spațială la diferite culturi agricole. În: *Lucrări Șt. ale Univ. Agrare de Stat din Moldova, Fac. de Horticultură: materialele simpoz. șt. intern. “Sectorul agroalimentar – realizări și perspective”*, 19-20 noiem. 2021. Chișinău: Print-Caro, 2022, vol. 56, pp. 68-72. ISBN 978-9975-64-271-2.

2. БОРОВСКАЯ, А.Д.; ШПАК, Л.И.; ИВАНОВА Р.А. Действие биорегуляторов на рост и развитие капусты белокачанной (лабораторные и полевые испытания). *Продовольственная безопасность Приднестровья. Материалы Международной научно-практической конференции, 25 ноября 2021 года*. /редколлегия: А. В. Димогло (председатель), Н.Н. Трескина.

Тирасполь: Изд-во Приднестр. ун-та, 2022, с. 99-106. ISBN 978-9975-3525-8-1.

6.3. în lucrările conferințelor științifice cu participare internațională:

1. МИХНЯ, Н., БАХШИЕВА, А. Фенотипическая изменчивость некоторых морфо-биологических признаков томатов. În: *Securitatea alimentară a Transnistriei* : materialele conf. șt.-pract. republicane cu participare intern., 25 noiem. 2021. Tiraspol, 2022, pp. 175-181.

2. ALEXANDROV, E., BOTNARI, V., GAINA, B. Vița-de-vie și simbolistica monedelor comemorative ale Republicii Moldova. În: *Știința în Nordul Republicii Moldova: probleme, realizări, perspective*: conferința șt. naț. cu participare intern., Bălți, Moldova, 20-21 mai 2022. Ed. a 6-a. Bălți, 2022, pp. 13-15. ISBN 978-9975-3465-5-9. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/157393.

3. БОТНАРЬ В. Планирование урожаев овощных культур по расходу воды. În: *Știința în nordul Republicii Moldova: probleme, realizări, perspective*: culegerea de mat. a conf. șt. naț. cu participare intern., Bălți, 19-20 mai 2022. Ed. a 6-a. Bălți, 2022, pp. 32-36. ISBN 978-9975-3465-5-9.

https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/157399

4. ГЛАДКАЯ, А. Смешанное культивирование в контроле *Leptinotarsa decemlineata* Say. На *Solanum tuberosum* L. În: *Lucrări Șt. ale Univ. Agrare de Stat din Moldova, Fac. de Horticultură*: materialele simpoz. șt. intern. “Sectorul agroalimentar – realizări și perspective”, 19-20 noiem. 2021. Chișinău: Print-Caro, 2022, vol. 56, pp. 76-81. ISBN 978-9975-64-271-2.

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

1. IVANOVA, R.; BRINDZA, J. Accumulation of secondary metabolites in berries of pokeweed (*Phytolacca americana*). In: *Biology and sustainable development. Abstract book scientific symposium, ed 20th edition, 24-25 November 2022, Bacau, Romania*. P. 78.

2. ELISOVETCAIA, D.; IVANOVA, R.; POPOVSKI, E.; BRINDZA, J. Herbicidal effect of *Ailanthus altissima* (Mill.) Swingle extract on some weeds of the Poaceae family. In: *Biology and sustainable development. Abstract book scientific symposium, ed 20th edition, 24-25 November 2022, Bacau, Romania*, p.114-115.

7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

1. BALASHOVA, I., KHARCHENKO, V, MOLCHANOVA, A., MASCHENKO, N. Plant secondary metabolites: new information about of its role for the plant. In: *Advanced biotechnologies - achievements and prospects. The VIth International scientific symposium of IGPPP, October 03-04, 2022, Chisinau*, p. 67-70. ISBN 978-9975-159-81-4. Doi:10.53040/abap6.2022.22.

2. DEAGHILEVA, A. Extraction and purification of total DNA from soil for PCR identification of microorganism composition. În: *Modern technologies in the food industry*: materialele conf. șt. intern., Chișinău, 20-22 oct. 2022. Chișinău, 2022, p. 71. ISBN 978-9975-45-851-1.

3. KOZAR, E., KAIGORODOVA. I., ENGALYCHEVA, I., MASHCENKO, N. The moldstim influence on the *Pisum sativum* plants productivity and resistance In: *Advanced biotechnologies - achievements and prospects. The VIth International scientific symposium of IGPPP, October 03-04, 2022, Chisinau*, p.177-179. ISBN 978-9975-159-81-4. Doi:10.53040/abap6.2022.59.

4. MITINA, I., MITIN, V., STURZA, R., ZGARDAN, D., BEHTA, E., RUBTOVA, R. The development of the real-time PCR for detecting common foodborne pathogens. În: *Modern technologies in the food industry* : materialele conf. șt. intern., Chișinău, 20-22 oct. 2022. Chișinău, 2022, p. 95. ISBN 978-9975-45-851-1.

5. ZGARDAN, D., MITINA, I., MITIN, V., STURZA, R., BEHTA, E., RUBTOVA, R. The molecular detection of *Brettanomyces* wild yeast in raw wines. În: *Modern technologies in the food industry* : materialele conf. șt. intern., Chișinău, 20-22 oct. 2022. Chișinău, 2022, p. 101. ISBN 978-9975-45-851-1.

7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

1. IVANOVA, R.; BRINDZA, J. Natural dyes from pokeweed berries: extraction procedures and stability. In: *Life sciences in the dialogue of generations: connections between universities, academia and business community. National conference with international participation. 29 – 30 September 2022, Chisinau: Editura USM, 2022*, p. 213. ISBN 978-9975-159-80-7.

9.1. Brevete de invenție și alte obiecte de proprietate intelectuală (OPI)

Brevete de invenție

1. BULHAC, I, ȘTEFÎRȚĂ, A, BRÎNZĂ, L, ZUBAREVA, V. *Compoziție pentru plantele de cultură*: brevete de invenție acordate 4818 (13) B1. Int. Cl.: A01N 47/28, A01N 37/38, A01N 37/10, A01N 31/16, A01N 55/02, A01P 21/00, A01C 1/06. – Nr. cererii: a 2021 0024; data depozit. 2021.04.27; data acordării 2022.08.31. *BOPI*, 2022, nr 8, p. 57-58.

2. SAVCENCO A.; BAERLE A.; TATAROV P.; IVANOVA R. *Procedeu de obținere a colorantului roșu în forma de pulbere din petale de sofrănel*. Brevet de invenție MD-1609. Număr depozit s2020 0159, data depozit 2020.12.24. (eliberat 31.09.2022).

3. ȘTEFÎRȚĂ, A., BULHAC, I., BRÎNZĂ, L., VOLOȘCIUC L., ZUBAREV, V. *Procedeu de cultivare a plantelor de cultură*: brevet de invenție de scurtă durată acordată 1596 (13) Y. Int. Cl.: A01C 1/06, A01G 7/06, A01N 47/28, A01N 31/16, A01N 55/02, A01N

59/16. – Nr. cererii: s 2021 0036; data depozit. 2021.04.27; data acordării 2022.02.28. *BOPI*, 2022, nr 2, p. 66.

9.2. Materiale la Saloane de invenții

1. GORE, A., ROTARI, S., LEATAMBORG, S., LUPAȘCU, G., JELEV, N. Moldova 614 – soi nou de grâu comun de toamnă (*Triticum aestivum* L.). In: *Salonul Internațional de Invenții și Inovații „Traian Vuia”*, Timișoara, 8-10 oct. 2022: catalog oficial. Ed. a 8-a. Timișoara, 2022, p. 143-144. ISBN 978-606-35-0496-9.

2. GORE, A., ROTARY, S., LYATAMBORG, S., LUPASCU, G., JELEV, N. Moldova 614 a new variety of winter common wheat (*Triticum aestivum* Desm.). In: *EUROINVENT-2022. European Exhibition of Creativity and Innovation: proceed. of the 14th edition*, Iasi, Romania, 26-28 mai, 2022. Iasi, 2022, p. 217. ISSN 2601-4564. ISSN (online) 2601-4572.

https://www.euroinvent.org/cat/EUROINVENT_2022.pdf.

3. LUPAȘCU, G., LEATAMBORG, S., ROTARI, S., GORE, A. Ingen 54 - soi nou de triticale de toamnă (*Triticosecale* Witt.). In: *Salonul Internațional de Invenții și Inovații „Traian Vuia”*, Timișoara, 8-10 oct. 2022: catalog oficial. Ed. a 8-a. Timișoara, 2022, p. 141. ISBN 978-606-35-0496-9.

4. LUPAȘCU, G., MACAEV, F., GAVZER, S., CRISTEA, N., LUPAȘCU, L., STÂNGACI, E., ZVEAGHINTEVA, M., POGREBNOI, S. Procedeu de tratare a boabelor de grâu comun de toamnă. In: *Salonul Internațional de Invenții și Inovații „Traian Vuia”*, Timișoara, 8-10 oct. 2022: catalog oficial. Ed. a 8-a. Timișoara, 2022, p. 140-141. ISBN 978-606-35-0496-9.

5. LUPASCU, G., MACAEV, F., GAVZER, S., CRISTEA, N., LUPASCU, L., STANGACI, E., ZVEAGHINTEVA, M., POGREBNOI, S. Process for treating common winter wheat grains. Patent 1591 MD. In: *EUROINVENT-2022. European Exhibition of Creativity and Innovation: proceed. of the 14th edition*, Iasi, Romania, 26-28 mai, 2022. Iasi, 2022, p. 218. ISSN 2601-4564. ISSN (online) 2601-4572.

https://www.euroinvent.org/cat/EUROINVENT_2022.pdf.

6. LUPASCU, G., MACAEV, F., GAVZER, S., CRISTEA, N., LUPASCU, L., STANGACI, E., ZVEAGHINTEVA, M., POGREBNOI, S. Process for treating common winter wheat grains. Patent 1603 MD. In: *EUROINVENT-2022. European Exhibition of Creativity and Innovation: proceed. of the 14th edition*, Iasi, Romania, 26-28 mai, 2022. Iasi, 2022, p. 217-218. ISSN 2601-4564. ISSN (online) 2601-4572.

https://www.euroinvent.org/cat/EUROINVENT_2022.pdf.

7. LUPAȘCU, G., MACAEV, F., GAVZER, S., CRISTEA, N., LUPAȘCU, L., STÂNGACI, E., POGREBNOI, V., POGREBNOI, S. Process for treating common winter wheat grains. Patent 1604 MD. In: *EUROINVENT-2022. European Exhibition of Creativity and Innovation: proceed. of the 14th edition*, Iasi, Romania, 26-28 mai, 2022. Iasi, 2022, p. 193. ISSN 2601-4564. ISSN (online) 2601-4572.

https://www.euroinvent.org/cat/EUROINVENT_2022.pdf.

8. LUPASCU, G., MACAEV, F., GAVZER, S., CRISTEA, N., LUPASCU, L., STANGACI, E., ZVEAGHINTEVA, M., POGREBNOI, S. Process for treating common winter wheat grains. Patent 1591 MD. In: *INVENTICA-2022: the 26th International exhibition of inventions*, Iasi, Romania, 22-24 June 2022. Iasi, 2022, p. 273. ISSN 1844-7880.
9. LUPASCU, G., MACAEV, F., GAVZER, S., CRISTEA, N., LUPASCU, L., STANGACI, E., ZVEAGHINTEVA, M., POGREBNOI, S. Process for treating common winter wheat grains. Patent 1603 MD. In: *INVENTICA-2022: the 26th International exhibition of inventions*, Iasi, Romania, 22-24 June 2022. Iasi, 2022, p. 274. ISSN 1844-7880.
10. LUPAȘCU, G., ROTARI, S., GORE, A., LEATAMBORG, S., GAVZER, S. Soiurinoi de culturi cerealiere păioase de toamnă (ciclu de invenții). In: *EXCELLENT IDEA-2022. Expoziție Internațională de Creativitate și Inovație*, Chișinău, 21-23 sept. 2022. Ed. a 1-a. Chisinau, 2022. (în ediție).
11. MIHNEA, N., LUPASCU, G., BOTNARI, V. New tomato cultivar *Cerasus*. In: *INVENTICA-2022: the 26th International exhibition of inventions*, Iasi, Romania, 22-24 June 2022. Iasi, 2022, p. 276. ISSN 1844-7880.
12. MIHNEA, N., LUPAȘCU, G., BOTNARI, V. Soi nou de tomate Deșteptarea. In: *Salonul Internațional de Invenții și Inovații „Traian Vuia”*, Timișoara, 8-10 oct. 2022.: catalog oficial. Ed. a 8-a. Timișoara, 2022, p. 142. ISBN 978-606-35-0496-9.
13. ROTARI, S., LUPAȘCU, G., GORE, A., LEATAMBORG, S. Soi nou de grâu durum de toamnă (*Triticum durum* Desf.) – Sofidurum. In: *Salonul Internațional de Invenții și Inovații „Traian Vuia”*, Timișoara, 8-10 oct. 2022.: catalog oficial. Ed. a 8-a. Timișoara, 2022, p. 142. ISBN 978-606-35-0496-9.
14. DOBREI, A., DOBREI, A., DĂRĂU, P., ALEXANDROV, E., BOTNARI, V., GAINA, B. Universalitatea viței-de-vie. Ediț. a 2-a reviz. și compl. Chișinău, 2021. 336 p. În: *EUROINVENT-2022. European Exhibition of Creativity and Innovation: proceed. of the 14th edition*, Iasi, Romania, 26-28 mai, 2022. Iasi, 2022, p. 584. ISSN 2601-4564. ISSN (online) 2601-4572.
https://www.euroinvent.org/cat/EUROINVENT_2022.pdf.
15. ALEXANDROV, E., BOTNARI, V., GAINA, B. Ametist, hizogenic interspecific genotype *V. vinifera* (2n=38) x *M. rotundifolia* (2n=40). În: *EUROINVENT-2022. European Exhibition of Creativity and Innovation: proceed. of the 14th edition*, Iasi, Romania, 26-28 mai, 2022. Iasi, 2022, p. 213. ISSN 2601-4564. ISSN (online) 2601-4572.
https://www.euroinvent.org/cat/EUROINVENT_2022.pdf.
16. ALEXANDROV, E., BOTNARI, V., GAINA, B. Genotipul interspecific rizogen – Sarmis, *V. vinifera* (2n=38) x *M. rotundifolia* (2n=40). În: *INVENTICA-2022: the 26th International exhibition of inventions*, Iasi, Romania, 22-24 June 2022. Iasi, 2022, p. 270. ISSN 1844-7880.
17. SÎROMEATNICOV, I., BOTNARI, V., COTENCO, E., CHIRILOV, E. New tomato varieties *Solanum lycopersicum* L. Mia.

În: *EUROINVENT-2022. European Exhibition of Creativity and Innovation*: proceed. of the 14th edition, Iasi, Romania, 26-28 mai, 2022. Iasi, 2022, p. 219. ISSN 2601-4564. ISSN (online). 2601-4572. https://www.euroinvent.org/cat/EUROINVENT_2022.pdf.

18. DOBREI, A., DOBREI, A., DĂRĂU, P., ALEXANDROV, E., BOTNARI, V., GAINA, B. Universalitatea viței-de-vie. Ediț. a 2-a reviz. șicompl. Chișinău, 2021. 336 p. În: *Salonul Internațional de Invenții și Inovații „Traian Vuia”*, Timișoara, 8-10 oct. 2022: catalog oficial. Ed. a 8-a. Timișoara, 2022, p. 144-145.

19. ALEXANDROV, E., BOTNARI, V., GAINA, B. SARMIS, hizogenic interspecific genotype *V. vinifera* (2n=38) x *M. rotundifolia* (2n=40). În: *Salonul Internațional de Invenții și Inovații „Traian Vuia”*, Timișoara, 8-10 oct. 2022: catalog oficial. Ed. a 8-a. Timișoara, 2022, p. 144. ISBN 978-606-35-0496-9.

20. ALEXANDROV, E., BOTNARI, V. *Concursul strugurilor de masă organizat la Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație*, Valea Călugărească, Prahova, România. 7 sept. 2022. Ed. a 8-a. [Prezentate mostre de struguri a genotipurilor interspecifici rizogeni de vita-de-vie (*Vitis vinifera* L. x *Muscadinia rotundifolia* Michx.)].

21. GONCEARIUC. M., BUTNARAS. V., MASCOVTEVA. S., BOTNARENCO, P., COTELEA, L., BALMUS, Z. *Favoare* – the new variety of *Lavandula angustifolia* Mill. (Lavender). In: *EUROINVENT-2022. European Exhibition of Creativity and Innovation*: proceed. of the 14th edition, Iasi, Romania, 26-28 mai, 2022. Iasi, 2022, p. 213. ISSN 2601-4564. ISSN (online) 2601-4572. https://www.euroinvent.org/cat/EUROINVENT_2022.pdf.

22. GONCEARIUC, M., MASCOVTEVA, S., BUTNARAS, V., BOTNARENCO, P., BALMUS, Z., COTELEA, L. Svetlana – the new variety of *Lavandula angustifolia* Mill. (Lavender). In: *EUROINVENT-2022. European Exhibition of Creativity and Innovation*: proceed. of the 14th edition, Iasi, Romania, 26-28 mai, 2022. Iasi, 2022, p. 214. ISSN 2601-4564. ISSN (online) 2601-4572. https://www.euroinvent.org/cat/EUROINVENT_2022.pdf.

23. GONCEARIUC, M., BUTNARAS, V., BOTNARENCO, P., BALMUȘ, Z., COTELEA, L., *Soide Origanum vulgare* ssp. *vulgare* – Panacea. In: *Salonul Internațional de Invenții și Inovații „Traian Vuia”*, Timișoara, 8-10 oct. 2022: catalog oficial. Ed. a 8-a. Timișoara, 2022, p. 138. ISBN 978-606-35-0496-9.

24. GONCEARIUC, M., BUTNARAȘ, V., MAȘCOVȚEVA, S., BOTNARENCO, P., COTELEA, L., BALMUȘ, Z. *Favoare*, soi nou de *Lavandula angustifolia* Mill. In: *Salonul Internațional de Invenții și Inovații „Traian Vuia”*, Timișoara, 8-10 oct. 2022: catalog oficial. Ed. a 8-a. Timișoara, 2022, p. 138-139. ISBN 978-606-35-0496-9.

25. MAKOVEI, M. New Tomato Cultivar ILICA In: *EUROINVENT-2022. European Exhibition of Creativity and Innovation*: proceed. of the 14th edition, Iasi, Romania, 26-28 mai, 2022. Iasi, 2022, p. 218. ISSN 2601-4564. ISSN (online) 2601-4572. https://www.euroinvent.org/cat/EUROINVENT_2022.pdf.

26. MAKOVEI, M. New Tomato Cultivar ILICA În: *INVENTICA-2022: the 26th International exhibition of inventions*, Iasi, Romania, 22-24 June 2022. Iasi, 2022, p. 275. ISSN 1844-7880.
27. MAKOVEI, M. New Tomato Cultivar ILICA, In: *Salonul Internațional de Invenții și Inovații „Traian Vuia”*, Timișoara, 8-10 oct. 2022: catalog oficial. Ed. a 8-a. Timișoara, 2022, p. 141. ISBN 978-606-35-0496-9.
28. BUJOREANU, N., NICUTA, A., HAREA, I. Process for increasing the storage capacity (storability) of plum fruits. In: *INVENTICA-2022: the 26th International exhibition of inventions*, Iasi, Romania, 22-24 June 2022. Iasi, 2022, p. 271. ISSN 1844-7880.
29. BUJOREANU, N., NICUȚA, A., HAREA, I. Procedeu de sporire a capacității de păstrare (depozitare) a fructelor de prun. In: *EUROINVENT-2022. European Exhibition of Creativity and Innovation: proceed. of the 14th edition*, Iasi, Romania, 26-28 mai, 2022. Iasi, 2022, p. 214. ISSN 2601-4564. ISSN (online) 2601-4572. https://www.euroinvent.org/cat/EUROINVENT_2022.pdf.
30. BUJOREANU, N., NICUȚĂ, A., HAREA, I. Procedeu de sporire a capacității de păstrare a fructelor de prun. In: *Salonul Internațional de Invenții și Inovații „Traian Vuia”*, Timișoara, 8-10 oct. 2022: catalog oficial. Ed. a 8-a. Timișoara, 2022, p. 142. ISBN 978-606-35-0496-9.
31. BUJOREANU, N., NICUTA, A., HAREA, I. Process for increasing the storage capacity (storability) of plum fruits, patent no 2021.12.21/s 2021 0107. In: *INVENTCOR-2022. Salonul Internațional*, Deva-România, 15-17 dec. 2022. Ed. a 3-a. Deva, România, 2022.
32. ELISOVETCAIA, D., IVANOVA, R., MASCENCO, N., BOROVSKAIA, A. Procedures for increasing seed germination and resistance of beech (*Fagus sylvatica*) plants. In: *EUROINVENT-2022. European Exhibition of Creativity and Innovation: proceed. of the 14th edition*, Iasi, Romania, 26-28 mai, 2022. Iasi, 2022, p. 215. ISSN 2601-4564. ISSN (online) 2601-4572. https://www.euroinvent.org/cat/EUROINVENT_2022.pdf.
33. ELISOVETCAIA, D., IVANOVA, R., MASCENCO, N., BOROVSKAIA, A. The cycle of inventions: Procedures for increasing seed germination and resistance of beech (*Fagus sylvatica*) plants. *INVENTICA-2022: the 26th International exhibition of inventions*, Iasi, Romania, 22-24 June 2022. Iasi, 2022, p. 272. ISSN 1844-7880.
34. ELISOVETCAIA, D., IVANOVA, R., MASCENCO, N., BOROVSKAIA, A. Procedures for increasing seed germination and resistance of beech (*Fagus sylvatica*) plants. The cycle of inventions. In: *EXCELLENT IDEA-2022. Expoziție Internațională de Creativitate și Inovație*, Chișinău, 21-23 sept. 2022. Ed. a 1-a. Chisinau, 2022.
35. ELISOVETCAIA, D., IVANOVA, R., MASCENCO, N., BOROVSKAIA, A. Ciclu de invenții: Procedee de sporire a germinării semințelor și a rezistenței plantelor de fag (*Fagus sylvatica*). In: *Salonul Internațional de Invenții și Inovații „Traian*

- Vuia*”, Timișoara, 8-10 oct. 2022. : catalog oficial. Ed. a 8-a. Timișoara, 2022, p. 139-140. ISBN 978-606-35-0439-6.
36. CAUȘ, M., CĂLUGĂRU-SPĂTARU, T., DASCALIUC, A. Procedeu de tratare a semințelor de castravete *Cucumis sativus* L. In: *Salonul Internațional de Invenții și Inovații „Traian Vuia”*, Timișoara, 8-10 oct. 2022. : catalog oficial. Ed. a 8-a. Timișoara, 2022, p. 139. ISBN 978-606-35-0439-6
37. GORBAN, V., CHICU, B., TODIRAȘ, V., VOINEAC, V. Flying installation for attracting and capturing harmful insects. In: *EUROINVENT-2022. European Exhibition of Creativity and Innovation: proceed. of the 14th edition*, Iasi, Romania, 26-28 mai, 2022. Iasi, 2022, p. 216. ISSN 2601-4564. ISSN (online) 2601-4572. https://www.euroinvent.org/cat/EUROINVENT_2022.pdf.
38. GAVRILIȚA, L., GORBAN, V., NASTAS, T. Procedeu de producere a entomofagului *Trichogramma*. In: *EXCELLENT IDEA-2022. Expoziție Internațională de Creativitate și Inovație*, Chișinău, 21-23 sept. 2022. Ed. a 1-a. (în ediție). Chisinau, 2022.
39. GORBAN, V., TODIRAȘ, V., SAVRANSCHII, D. Dispozitiv multifuncțional pentru atragerea și capturarea insectelor dăunătoare. In: *Salonul Internațional de Invenții și Inovații „Traian Vuia”*, Timișoara, 8-10 oct. 2022: catalog oficial. Ed. a 8-a. Timișoara, 2022, p. 140. ISBN 978-606-35-0439-6.
40. ȘÎROMEATNICOV, Iu., BOTNARI, V., COTENCO, E., CHIRILOV, E. New tomato varieties *Solanum lycopersicum* L. Mia. In: *INVENTCOR-2022. Salonul Internațional*, Deva-România, 15-17 dec. 2022. Ed. a 3-a. Deva, România, 2022. <https://www.corneliugroup.ro/cataloginv.pdf>
41. ALEXANDROV, E., BOTNARI, V., GAINA, B. Ametist, hízogenícinter specific genotype *V. vinífera* (2n=38) x *M. rotundifolia* (2n=40). În: *INVENTCOR-2022. Salonul Internațional*, Deva-România, 15-17 dec. 2022. Ed. a 3-a. Deva, România, 2022. <https://www.corneliugroup.ro/cataloginv.pdf>
42. GONCEARIUC, Maria, BALMUS, Zinaida, COTELEA, Ludmila, BOTNARENCO, Pantelimon, BUTNARAS, Violeta. Early Clarysage (*Salvia sclarea* L.) variety Ambriela. În: *INVENTCOR-2022. Salonul Internațional*, Deva-România, 15-17 dec. 2022. Ed. a 3-a. Deva, România, 2022. <https://www.corneliugroup.ro/cataloginv.pdf>
43. IVANOVA, R., ANDRONIC L., SMEREA S. Biological, chemical and biotechnological research of safflower. În: *INVENTCOR-2022. Salonul Internațional*, Deva-România, 15-17 dec. 2022. Ed. a 3-a. Deva, România, 2022. <https://www.corneliugroup.ro/cataloginv.pdf>

8. Alte lucrări științifice

8.1. cărți (cu caracter informativ)

1. ALEXANDROV, E., BOTNARI, V., GAINA, B. Realizări recente în selecția viței-de-vie. Genotipuri interspecifice. acad. B. GAINA. Biobibliografie. Chișinău, 2022, p.63-73. ISBN 978-9975-62-461-9.

10. 3. Alte lucrări științifico-metodice și didactice

		<p>1. Institute of genetics, physiology and plant protection. Chişinău, 2022. 34 p.</p> <p>Articole de popularizare a științei</p> <p>1. ANDRONIC, L, COTENCO, E. O viață dedicată studierii fotosintezei. Academicianul Gheorghe ȘIȘCANU. In: <i>Akados</i> nr. 2 (65), 2022, p.161-162, ISSN 1857-0461, E-ISSN 2587-3687 http://akados.asm.md/files/Akados_2_2022_web_0.pdf.</p> <p>2. MAZUR, M., CELAC, V., GHENDOV-MOȘANU, A. Cercetarea condițiilor de obținere a apei de fierbere de năut pentru utilizare în cofetărie. / <i>Perspectivile și Problemele Integrării în Spațiul European al Cercetării și Educației/ Vol.9, p.1. Cahul: USC, 2022. p. 375-376. ISSN 2587-3563 e-ISSN 2587-3571.</i></p> <p>3. MAZUR, M., CELAC, V., GHENDOV-MOȘANU, A. Quality indices of vegetable sponge-type confectionery products, obtained from aquafaba. / <i>Modern Tehnologies in the Food Industry-2022 International Conference. Chisinau, 20-22 October, 2022. p.27. ISBN 978-9975-45-851-1.</i></p>
2.	<p>Suținerea și dezvoltarea colaborării științifice cu organizații internaționale; dezvoltarea de legături directe cu organizații similare din domeniile cercetării și inovării din țară și din străinătate</p>	<p>IGFPP dezvoltă relații de colaborare în baza contractelor cu 5 instituții de cercetare și învățământ naționale, 5 instituții de cercetare/învățământ/companii de peste hotare, 13 întreprinderi.</p> <p>În 2022 au fost stabilite noi contracte / acorduri cu Instituții de cercetare și învățământ naționale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Universitatea de Stat din Tiraspol (nr.1 din 27.01.2022) • Universitatea de Medicină și Farmacie “N.Testimiteanu“, R. Moldova (09.02.2022) • Institutul de Cercetări pentru Culturile de Câmp “Selecția”, Bălți (nr.12 din 25.10.2022) • Grădina Botanică (Institut) (nr.7 din 25.05.2022) • Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plantelor din R. Moldova (nr. 2/22 din 05.04.2022). <p>Instituții de cercetare / învățământ / companii de peste hotare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Institutul de Biologie București, România (nr.413 din 22.02.2022) • Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Biotehnologii în Horticultură Ștefănești-Argeș (INCDBH), România (nr.10 din 04.10.2022) • Stațiunea de Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație Murfatlar, România (nr.11 din 17.10.2022). • Institutul de Fitotehnie din Republica Azerbaidjan (01.04.2022) • Acord tripartit IGFPP / Terravesta Ltd, Marea Britanie / Vinăria Purcari (nr. 3 din 30.03.2022). <p>Întreprinderi naționale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SRL pe Dealul Nucului (nr. 9 din 16.06.2022) • BIOCHEMTECH SRL (nr. 8 din 07.06.2022) • GȚ ”Melnic Ioana Fiodor” (nr. 6a din 04.05.2022) • ÎM Vinăria Purcari SRL (nr. 3 din 30.03.2022) • SRL Agricos tech (nr. 6 din 21.04.2022)

		<ul style="list-style-type: none"> • Moraru Timofei, s. Sărătenii Vechi, r. Telenești (nr. 2 din 30.03.2022). • Perisacaru Nicolai, s. Tătărauca Nouă, r. Soroca (nr. 4 din 12.04.2022). • Ciubotaru Dorin, or. Florești (nr. 5 din 21.04.2022). • GȚ Spinu Andrei George (2022) • SRL FLV ASCENT (contract nr. 01/22 din 15.03.2022) • Compania “Doctor Farm” SRL (contract din 14.04. 2022) • Centrul pentru Conservare și Promovare a Valorilor Autentic Regionale (contrcat din 25.04. 2022). <p>Coparticiparea în baza acordurilor de colaborate internaționale în calitate de membru al comitetului de program al evenimentelor științifice desfășurate peste hotare:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conferința Științifico-Practică «Innovative technologies in agriculture» 23-24 martie 2022 (Oryol, Rusia) https://farba22.vniispk.ru/ • Международная научная конференция «Биологический метод защиты растений: достижения и перспективы» Инженерно-Технологический Институт «БИОТЕХНИКА» Украина, Одесса, 4-5 октября 2022. http://iobceprs.org/25-mezhdunarodnaya-nauchnaya-konferenciya-50-let-issledovaniy-inzhenerno-tehnologicheskogo-instituta-biotehnika-dostizheniya-i-perspektivy.html
3.	<p>Susținerea și dezvoltarea bazei tehnico-științifice și celei experimentale</p>	<p>Lucrări tehnologice de prelucrare a terenurilor experimentale (293,37 ha) în scopul:</p> <p>Mentținerea, completarea și evaluarea colecțiilor de plante:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plante medicinale și aromatice – peste 270 taxoni, - viță de vie – 160 genotipuri locale și din diferite regiuni ale zonei mediteraneene, - resurse genetice vegetale (națională) – peste 549 taxoni, - plantația de <i>Miscanthus</i> spp. – 8 combinații hibride, fondată în baza acordului de colaborare și cu investițiile Universității Aberystwyth și companiei Terravesta, Marea Britanie, - culturi legumicole (760), usturoi (57), ceapă (25), - culturi cerealiere (4900), - culturi leguminoase (250). <p>Multiplicarea materialului semincer a soiurilor create în cadrul Institutului (culturi cerealiere, leguminoase, legumicole, plante aromatice și medicinale).</p> <ul style="list-style-type: none"> - soiurilor de culturi cerealiere păioase (conform asolamentului: cu 4 sole) - grâu comun (soiurile Moldova 5, Moldova 11, Moldova 614), grâu durum (Auriu 2, Sofidurum, Arnăut 7, Auriu 273, Hordeiforme 333, Hordeiforme 335, Hordeiforme 340), triticale (Ingen 33, Ingen 35, Ingen 93, Ingen 40, Ingen 54, Costel). - soiurilor de culturi leguminoase (conform asolamentului cu 3 sole) - soia (Lăduța, Ștefănel, Clavera, Nadejda), năut (Cogâlnic). - soiurilor de plante aromatice și medicinale (Ambra Plus, Balzam, Parfum Perfect, Nataly Clary, Moldoveanca 4, Vis magic 10, Alba 7, Aroma Dalba, Nataly, Aromat, Ambasador)

- **soiurilor de culturi legumicole** (Stefani, Ilica, Ceridani, Cisgen, Deșteptarea, Dimetra, Matriona, Cireașcă, Prichindel, Iulihirsutian, Anatolie, Jacota, Exclusiv, Cerasus)
- **soiurilor de culturi bulboase** (usturoi – Moldobella, Berechet).
- **Soiuri de sorg** (SAȘM1, SAȘM2, SAȘM3 și SAȘM4, Avantaj)
- **Mentținerea și dezvoltarea loturilor experimentale de culturi horticole și a soiurilor omologate:**
 - plantația de viță de vie (soiul autohton Condrișchii).
 - plantația tip intensiv de măr (2 soiuri) și prun (2 soiuri).
 - câmpuri demonstrative (culturi cerealiere, culturi leguminoase).

În anul 2022 a fost achiziționat echipament și materiale pentru dezvoltarea bazei tehnico-științifice și experimentale:

Echipament pentru susținerea științei în sumă de 1262420 lei:

Cositoare tip rotativă Metcarsan (1), Plug (1), Cântar electronic pentru câmp (1), Conductometru (1), Aparat de aer conditionat (1), Canon i-Sensys MF3010 Printer/Copier/ Color scanner (1), Imprimante Canon i-Sensys X 1238i (4), Office Pro Plus 2019 (8), Windows 10 Pro (8), PC Navigator Workstation (8), Laptopuri (2), Microscop trinocular (1), Microscop cu fluorescență (1), Frigidere (4), Incubator (1), Distilator (1), Balanțe electronice de laborator (3), Centrifugi (2), Camera video DS-1203 (3), Cristalizator, pH metru (1), Pompă vacuum (1), Boxă laminar (1), Cristalizator (1), Tocator pentru ramuri 45mm Makita (1), Compresor Hammerr (1), Aerotermă TBC-1 (1).

A fost procurat mobilier pentru birouri și laboratoare (mese pentru ședințe, fotolii de birou, scaune de birou) în sumă de **79110** lei.

Au fost procurate piese de schimb pentru tehnica agricolă aflată în gestiunea institutului (4 tractoare, 2 combine, 2 autoturisme) în sumă totală de **86848** lei.

În baza proiectului internațional regional IAEA/RER 5024 „*Enhancing productivity and resilience to climate change of major food crops in Europe and central Asia*” s-a obținut cu titlul gratuit echipament în valoare de **114420** lei:

Incubator cu racire p/u celule (inclusiv: usa din sticla p/u incubator + sistem fotoperiodic), Scepter 3.0 contor de celule, automat portabil 60 UM, Sensori p/u scepter de 60UM de numarar celule.

Mentținerea și dezvoltarea infrastructurii (1580 mii lei):

1. Demontarea și evacuarea acoperișului de sticlă la complexul nr. 2 de sere.
2. Reparatia generală și de renovare a coridoarelor scărilor în blocul de Genetică (cu schimbarea ușilor).
3. Lucrari de reparatii capitale a blocurilor sanitare (etajele 5, 6, 7) în blocul Genetică.
4. Reparația dușurilor (etajele 3, 5) blocul Genetică.
5. Achiziționarea și montarea sistemului de supraveghere video (inclusiv a depozitelor și unor loturi experimentale).

		<p>6. Amenajarea teritoriului (substituirea pavajului) în fața institutului.</p> <p>7. Reparația acoperișului unui bloc de la Biotron.</p> <p>8. Reparația încăperii de depozitare a materialului semincer.</p> <p>9. Achiziționarea și montarea unui cântar electronic de 15 tone (cu transmiterea datelor la distanță).</p> <p>10. Reparația unui perete exterior al blocului de Genetică (integral pe toată înălțimea blocului).</p> <p>În anul de raportare au fost procurate produse fitosanitare și fertilizanți pentru loturile experimentale în sumă de 381535 lei, carburanți (bezină, motorină) în sumă de 644 154,560 lei.</p>
4.	<p>Stimularea creativității științifice, organizarea de cursuri de perfecționare și de recalificare a specialiștilor în domeniu, evaluarea personalului, conform prevederilor cadrului normativ</p>	<p>În a. 2022 salariații IGFPP au urmat stagii/cursuri de instruire:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Webinarul “Climate needs action” EU project calls, 20 ianuarie 2022 • Webinarul de lansare a Proiectului bilateral Moldo-Belarus 2022-2023 și Proiectului de transfer tehnologic 2022, 26 ianuarie 2022 • Webinarul Miscanthus miscomar+, 02 februarie 2022, 19 octombrie 2022 • Webinarul Etica în cercetarea științifică - legislația internațională și națională și implementarea în organizațiile din domeniile cercetării și inovării, ANCD, 16 februarie 2022 • Webinarul “Etica cercetării în domeniul socio-uman”, ANCD, 23 februarie 2022 • Webinarul Miscanthus Talk: Seed production, 16 martie 2022 • Webinarul de lansare a Platformei online pentru înregistrarea, monitorizarea și raportarea evenimentelor științifice din Republica Moldova, elaborată cu suportul Institutului de Dezvoltare a Societății Informaționale, 24 martie 2022 • Al 2-lea Eveniment Național de Diseminare NI4OS-Europe în Moldova în cadrul proiectului NI4OS-Europe (National Initiatives for Open Science in Europe – Inițiative Naționale pentru Știința Deschisă în Europa), 5 mai 2022 • Masa rotundă “Organismele modificate genetic – aspecte ale biosecurității și implicații pentru sectorul agroalimentar din Moldova”, eveniment organizat de Donau Soya, 19 mai 2022 • GEEF Moldova - Atelierul Național pe aspecte de Gender în Tranziția Verde, 25 mai 2022 • Seminarul de instruire online pe tema "Calitatea în domeniul cercetărilor științifice experimentale", 26 mai 2022 • Webinarul Lansarea Facilității de Finanțare a Economiei Verzi în Republica Moldova GEEF EBRD, 27 mai 2022 • Evenimentul de brokeraj desfășurat de către ANCD în parteneriat cu Consiliul de cercetare științifică și tehnologică din Turcia (TUBITAK) cu privire la elaborarea propunerii de proiect bilateral de cooperare al IGFPP, Chișinău, Republica Moldova cu Institutul de Cercetări Agricole din Marea Mediterană de Est, Adana, Turcia, 2 iunie 2022 • Webinarul "Agrobiomass: a rural solution in the green transformation", 02 iunie 2022 • Miscanthus talk Webinar: GRACE Modelling, 08 iunie 2022

		<ul style="list-style-type: none"> • Webinarul privind oportunitățile și provocările unei cariere în cercetarea științifică, 16 iunie 2022 • Evenimentul de lansare a studiului „Inovare pentru Dezvoltarea Durabilă a Republicii Moldova” și a Programului de consolidare a capacităților care are loc astăzi, 16 iunie 2022 • Agreea Webinar: "Carbon Farming Lunch & Learn", 24 iunie 2022 • Webinarul Bioenergy and cogeneration in the current energy crisis, 06 iulie 2022 • Webinarul cu genericul: „Timpul de muncă și timpul de odihnă (concediile anuale și sociale)”, 08 iulie 2022. • Webinarul cu genericul: „Contabilitatea operațiunilor de import-export”, 29 iulie 2022 • Webinarul „Provocările și oportunitățile carierei științifice” (16 iunie 2022). • Atelierul de lucru cu genericul „Rolul noilor tehnologii în consolidarea capacităților instituționale ale oficiilor de proprietate intelectuală: transformarea digitală”, organizat în cadrul conferinței Internaționale <i>Proprietatea intelectuală în contextual noii realități: Evoluții, Provocări și Perspective</i> dedicate aniversării a 30 ani de la fondarea AGEPI, 8-9 septembrie 2022 • Atelierul de lucru privind oportunitățile Programului Cadru Orizont Europa, 9 septembrie 2022 • Sesiunea de informare privind „Misiunile” Programului Orizont Europa, 14 septembrie 2022 • Curs de formare „Utilizarea Microsoft 365”, USM, 19-20 septembrie 2022 • Miscanthus talk Webinar: GRACE conclusions, 12 octombrie 2022 • GEF Webinar green economy financing facility EBRD, 17 octombrie 2022 • Webinarul: Ken Stebbings agriculture, land use and biomass, 26 octombrie 2022 • AgriTech Week Webinar – “Scaling up innovation: from idea to market”, 10 noiembrie 2022 • COP27 Webinar Livestream: “Delivering a Decarbonised Agriculture Sector”, 06-18 noiembrie 2022 • Conferința Business Forum, organizată de Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA) în cadrul proiectului HEGO, Tîrgul Antreprenorilor, 18 noiembrie 2022 • Workshop: Touching on Data and Open-Source Software for Open Science, 30 noiembrie -1 decembrie 2022. • Training Climate sensitive crop simulation for analysing impacts and vulnerabilities in the agriculture sector in the Republic of Moldova, 12-16 decembrie 2022 • Bioconnect UK Biomass Connect Webinar 1: Land preparation - starting off on the right foot, 15 decembrie 2022 • Atelierul de instruire „Simularea impactului climatic asupra culturilor agricole sensibile la climă pentru analiza impactului și
--	--	--

		<p><i>vulnerabilității în sectorul agricol al Republicii Moldova</i>, Organizator FAO, 12-16 decembrie 2022</p> <ul style="list-style-type: none"> • Training ”<i>Tineri Lideri pentru Agricultură</i>”, organizat de către Asociația Clubul fermierilor români pentru agricultură performantă, București, România, 12-16 decembrie 2022 • Seminarul online dedicat STIINTEI RESPONSABILE, 21 decembrie 2022. <p>Webinare în cadrul acțiunii COST CA19125</p> <ul style="list-style-type: none"> • „COST Reminder - WG2 - Epicatch (CA19125) - January Meeting” (04.01.2022) • „Insights to Epigenetic Regulation of Moss <i>P. patens</i> Embryogenesis” (22.02.2022) • „Plant epigenetics: From methodology to applications” (10-11.05.2022) • „Epigenetic memory in plants” (18.05.2022) <p>Aprecierea personalului pentru rezultate valoroase obținute în cercetare, pregătirea cadrelor de înaltă calificare, managementul științei prin acordarea:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Premiului Național, ediția 2022, pentru realizări remarcabile în cercetări științifice, inovații și implementări (Celac V.), - Medalia „Nicolae Mănescu Spătarul”, 2 Medalia „Meritul Științific” clasa a II-a a AȘM, 3 Diplome „Meritul Academic”, Diploma de grațitudine AȘM, Diploma de recunoștință AȘM, - Premiul „Cristalul Calității” în numele „Anatolie Jacotă”, acordat de către ANACEC urmare a concursului ediția a 12-a, 27 mai 2022, pentru teza de doctor habilitat de excelență „Citogenetica procesului de patogeneză virală la plantele de cultură” (Andronic L.), - Diploma de onoare MEC - 2. <p>Rezultatele inovative au fost apreciate la Saloane Internaționale de Inventică cu Diploma de Excelență și Premiului Special al Universității Științele Vieții ”Regele Mihai I”, Timișoara, Diploma de Excelență și Premiului Special al Universității de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București ”Medalia comemorativă 170 ani de la fondare”, 3 Diplomă de excelență a Saloanelor internaționale de inventică, 38 medalii, inclusiv medalii de aur – 26, medalii de argint - 7, medalii de bronz -5.</p>
5.	<p>Participarea la diferite concursuri pentru obținerea finanțării domeniilor cercetării și inovării</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea și depunerea propunerii de proiect „<i>Identificarea și valorificarea genitorilor valoroși de culturi agricole în crearea unei baze genetice autohtone de interes socio-conomic</i>” la concursul „Reziliența Republicii Moldova la situații de criză” pentru anii (2023-2024) https://ancd.gov.md/ro/content/rezultatele-expertizei-concursului-%E2%80%9Eerezilien%C8%9Ba-republicii-moldova-la-situa%C8%9Bii-de-criz%C4%83%E2%80%9D (avizare pozitivă) • Elaborarea și depunerea propunerii de proiect „<i>Aprecierea rezilienței la stresul termic a unor genotipuri de soia (Glycine</i>

		<p><i>max Merrill.) în vederea asigurării securității alimentare în condițiile schimbărilor climatice”, la concursul „Reziliența Republicii Moldova la situații de criză” pentru anii (2023-2024) https://ancd.gov.md/ro/content/rezultatele-expertizei-concursului-%E2%80%9Erezilien%C8%9Ba-republicii-moldova-la-situa%C8%9Bii-de-criz%C4%83%E2%80%9D (avizare pozitivă)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea și depunerea propunerii de proiect privind implementarea programului de asistență tehnică și financiară acordată de România Republicii Moldova cu denumirea „<i>Instituirea pădurilor de stejar pedunculat (Quercus robur L.) în Republica Moldova și România în baza procedeelelor accelerate de germinare a ghindei și vigorii de creștere a puieților</i>”. • Elaborarea și depunerea propunerii de proiect privind implementarea programului de asistență tehnică și financiară acordată de România Republicii Moldova cu denumirea „<i>Biotehnologia producerii, cu fondarea centrului tehnico-științific, și aplicării mijloacelor ecologic inofensive pentru accelerarea tranziției la agricultura ecologică în condițiile schimbărilor climatice</i>”. • Elaborarea și depunerea propunerii de proiect privind implementarea programului de asistență tehnică și financiară acordată de România Republicii Moldova cu denumirea „<i>Conservarea ex situ a germoplasmei vegetale și valorificarea colecțiilor plantelor cultivate în condițiile accentuării eroziunii genetice și a schimbărilor climatice</i>”. • Elaborarea și depunerea propunerii de proiect privind implementarea programului de asistență tehnică și financiară acordată de România Republicii Moldova cu denumirea „<i>Fundamentarea principiilor de creare și identificare a genotipurilor de culturi agricole și specii de plante medicinale și aromatice reziliente la condiții nefavorabile și factori biotici</i>”. • Elaborarea și depunerea propunerii de proiect „<i>Transnational monitoring of beech (Fagus sylvatica) forest state and resistance improving of different origins beech seedlings to abiotic stress</i>” conform apelului publicat pe https://www.ancd.gov.md la data 09 septembrie 2022 pentru concursul de proiecte multilaterale de cercetare în cadrul Inițiativei Comune de Program (JPI) BiodivERsA+, include 5 țări (Republica Moldova, Republica Slovacă, Polonia, Turcia, România). • Coparticiparea la elaborarea proiectului MEBDIT (topic HORIZON-CL6-2022-FARM2FORK-02-02-two-stage Emerging and future risks to plant health) (14 țări participante: Italia, Marea Britanie, Ecuador, Austria, Grecia, Moldova, Peru, Germania, Belgia, Danemarca, Chile, Franța, Serbia, Spania) (I etapă promovată).
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Coparticipare la elaborarea propunerii de proiect Orizont Europa, Acronim: SYN BIO4EUROPE: ”<i>Synergistic sustainable Biomass production systems on European farms to expand the bioeconomy</i>”. Apelul: HORIZON-CL6-2022-CIRCBIO-01 (19 organizații partenere din 12 țări) • Proiect câștigat în cadrul programului „Burse Bilaterale”, cooperare între guvernele/ministerele Republicii Slovace și Republicii Moldova pentru 2022/2023. „<i>Extracts from Ailanthus altissima (Mill.) Swingle as potential means for weed and pest control</i>” – pe 5 luni, începând cu 01 octombrie 2022 (proiect individual). • Proiect câștigat în cadrul programului „Visegrad Scholarship Research Program” for 2022/2023 (Slovak Republic) - „<i>Pigments from of Phytolacca americana berries, isolation procedures, bioactivity and application in foods</i>” – pe 10 luni, începând cu 01 septembrie 2022 (proiect individual). • Proiect câștigat în cadrul programului „Burse Bilaterale”, cooperare între guvernele/ministerele Republicii Slovace și Republicii Moldova pentru 2022/2023. „<i>Micropropagation and conservation of Monarda fistulosa L. for sustainable use</i>” – pe 5 luni, începând cu 01 octombrie 2022 (proiect individual) (proiect individual). • Grant individual pentru participarea la Congresul IUBMB-FEBS-PABMB, 9-14 iulie 2022 (Lisabona, Portugalia). • Coparticiparea în instituirea Clusterul Herb pentru sectorul Plantelor Aromatice și Medicinale în cadrul implementării proiectului “<i>HEGO – plante pentru creștere economică</i>” implementat în Grecia, Armenia, Republica Moldova și Georgia (la inițiativa Camerei de Comerț și Industrie a RM, Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului).
6.	Efectuarea de expertize și avize, inclusiv contra plată, asupra materialelor ce țin de profilul organizației	Avizarea proiectelor de Lege, Hotărârilor de Guvern: <ul style="list-style-type: none"> • Evaluarea CBTM 2023-2025 și formularea propunerilor de eficientizare a cheltuielilor pe programe/subprograme pe sectorul 10 pentru crearea, menținerea și dezvoltarea fondului genetic de culturi agricole. • Avizarea repetată a proiectului Hotărârii Guvernului Republicii Moldova <i>pentru aprobarea cerințelor privind echivalența controalelor selecțiilor conservative, comercializarea soiurilor locale/varietăților primitive și agricole, adaptate la condițiile locale și a soiurilor de legume care sunt amenințate de eroziune genetică</i> (număr unic 618/MAIA/2021). • Elaborarea avizului IGFP la proiectul Hotărârii de Guvern “<i>Legii privind organismele modificate genetic</i>” (număr unic 391/MM/2021).

	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborarea chestionarului de evaluare a barierelor (obstacolelor) în adaptarea la schimbările climatice a sectorului agricol al Republicii Moldova. • Elaborarea avizului la <i>Legea cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți</i> (inițiativă legislativă nr. 283 din 11.07.2022) la solicitarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 05-7/2089 din 19.07.2022. • Elaborarea avizului la proiectul Strategiei Naționale de Dezvoltare Agricolă și Industriei 2023-2030. • Elaborarea avizului la proiectul Hotărârii Guvernului Republicii Moldova <i>cu privire la aprobarea cadrului național de monitorizare a implementării Agendei de Dezvoltare Durabilă 2030</i> (număr unic 142/BNS/CS/2021). • Examinarea și completarea proiectului Planului Național de acțiuni privind diminuarea riscurilor asociate utilizării produselor de uz fitosanitar pentru anii 2023-2027 (solicitarea MAIA nr. 05-07/161/3296 din 18.11.2022). • Avizarea proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale nr. 591/1999 (inițiativa legislativă nr. 428 din 25.11.2022). • Răspuns la interpelarea parvenită de la cabinetul avocatului “Șcheau Igor” cu privire la descrierea și oportunitățile de cultivare a cânepei (solicitarea MAIA nr. 04-07/460/4221). • Răspuns cu privire la analiza problemelor survenite în diverse ramuri ale economiei și soluțiile de depășire identificate de Agenția de Investiții ”Invest Moldova” (solicitarea Cancelariei de stat a RM nr. 20-78-3144 din 25.03.2022). <p>Expertizarea lucrărilor științifice în calitate de membru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Colectivului de redacție al Buletinului Academiei de Științe a Moldovei. Științele vieții, compartimentele: Genetica, Biologia moleculară și Ameliorarea, Fiziologia și Biochimia plantelor, Microbiologia și Biotehnologia, Ecologia și Geografia, ISSN 1857-064X (12). - Consiliului de redacție al revistei „Acta Scientific Agriculture”, ISSN: 2581-365X, https://actascientific.com/ASAG-RB.php (1). - Colectivului de redacție a revistei Hop and Medicinal Plants USAMV Cluj Napoca, România. ISSN 2360-0187 https://journals.usamvcluj.ro/index.php/hamei/about/editorialTeam (1). - Colectivului de redacție al revistei Овощи России, Moscova, Rusia. https://www.vegetables.su/jour/pages/view/EditorialC (1). - Membru al Colegiului de redacție al Revistei științifice ACTA ET COMMENTATIONES. Științe Exacte și ale Naturii. DOI: https://doi.org/10.36120/2587-3644.v13i1 (https://revista.ust.md/index.php/acta_exacte) (1). - Membru al Colectivului de redacție al revistei Studia Universitatis Moldaviae, Seria Științe reale și ale naturii. ISSN 1814-3237, ISSN online 1857-498X (1). - Membru al Consiliului științific al Buletinului Informativ ASAS. Academia Agricolă și Silvică Gh.Ionescu Șișești, Romania (1). - Recenzent oficial International Journal of Environment and
--	---

		<p>Climete Change și Plant Cell Biotechnology and Molecular Biology (1).</p> <ul style="list-style-type: none"> - Member of editorial staff Journal „<i>Plant Varieties Studying and Protection</i>”/Membru al Colegiului de redacție http://journal.sops.gov.ua (1). - Member of editorial staff Journal „<i>Herba Polonica</i>”/Membru al Comitetului consultativ editorial http://www.herbapolonica.pl/pages/view/scientific-board (1). - Member of editorial staff Journal „<i>Acta Scientific Agriculture</i>”/Membru al Consiliului de Revizuire/ https://actascientific.com/ASAG-RB.php (1). <p>Activitatea în Comisii naționale/internaționale de experți:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comisia de experți ANACEC (2) - Experți invitați MEC (3) - Experți invitați AȘM (5) - Recenzenți invitați Akademos (3) - Membru al Comisiei Naționale pentru Biosecuritate (1) - Membru al Consiliului Republican Interdepartamental pentru Aprobarea Produselor de Uz Fitosanitar și al Fertilizanților al Republicii Moldova (1) - Expert tehnic (1) și evaluator tehnic (1) în echipa de evaluare MOLDAC. <p>Membru al Comisiilor/ Grupurilor de lucru / Asociațiilor științifice naționale/internaționale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Asociației de gospodărire a spațiilor verzi, Primăria mun. Chișinău (1). - AgroBioNet - International network of the institution and researcher of international research, education and development programme (agrobionet.uniag.sk) (2). - Asociației Științifice Obștești a Geneticienilor și Amelioratorilor din Moldova (72). - Societății de Biochimie și Biologie Moleculară din Moldova (SSSMM) asociată la Federația Europeană a Societăților de Biochimie (FEBS) (39).
7.	Asigurarea testării, certificării și standardizării unor produse, servicii și procese noi sau perfecționate	<ul style="list-style-type: none"> • Membri ai Consiliului Republican Interdepartamental pentru Aprobarea Produselor de Uz Fitosanitar și a Fertilizanților (2). • Membru a Comisiei Naționale pentru Securitatea Biologică (1). • Evaluarea-testarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților în Republica Moldova (40 preparate) la solicitarea Centrului de Stat pentru Atestarea și Omologarea Produselor de Uz Fitosanitar și a Fertilizanților (18 contracte). • Evaluator în cadrul Comisiei de Testare a Soiurilor de Plante (1).
8.	Alte acțiuni statutare	<ul style="list-style-type: none"> - Prezidarea ședințele Grupului Regional Europa de lucru în cadrul sesiunii a 9-a a Organismului director al Tratatului Internațional privind resursele genetice vegetale pentru alimentație și agricultură (India, 19-24 Septembrie 2022) (1). - Recenzarea monografiilor, recomandărilor practice (8).

		<ul style="list-style-type: none"> - Desfășurarea activităților de pregătire a cadrelor de înaltă calificare prin doctorat în calitate de conducător (6), îndrumător (10). - Evaluarea programului de studii doctorale la specialitatea 162.01 Genetica vegetală: <i>Genetica caracterelor cantitative la plante și Bazele variabilității genetice</i>; programului Curricular de master „<i>Tehnici de cercetare în biologia moleculară</i>”, USM. - Elaborarea și realizarea proiectelor interne de cercetare pentru studenții ciclului I și II, cifrul „Universitatea de Stat din Tiraspol.PCSt.13.2022”, Titlu proiectului: „<i>Optimizarea protocolului de micropropagare in vitro a plantelor de Actinidia arguta</i>”. - Elaborarea și reactualizarea regulamentelor interne ale institutului ce țin de securitatea și sănătatea în muncă în conformitate cu modificările la actele legislative și normative (elaborate 7 instrucțiuni, reexamineate – 3), elaborate/reexamineate instrucțiunile pentru ocupațiile și lucrările desfășurate în cadrul IGFP.
II. Activități ce rezultă din îndeplinirea acțiunilor din Programul național în domeniile cercetării și inovării pentru anii 2020-2023		
I	Obiectivul general: Îmbunătățirea guvernanței și sporirea eficienței sistemului de cercetare și inovare	
1.1	<i>Asigurarea unui sistem de cercetare și inovare eficient, performant, predictibil, administrat în baza datelor colectate și sustenabil din punct de vedere financiar</i>	
1.1.3	Elaborarea rapoartelor de implementare a proiectelor de cercetare și inovare	Elaborate 9 rapoarte anuale științifice și 9 rapoarte financiare, 12 rapoarte semestriale (9 rapoarte proiecte program de Stat, 1 raport final pentru proiect de Inovare și Transfer Tehnologic, 1 raport pentru proiect bilateral, 1 raport pentru proiect postdoctorat). Rezultatele științifice sunt publicate pe pagina web oficială ale institutului https://igfpp.md/rezultate-stiintifice-si-inovationale-cadrul-programelor-de-stat-si-bilateral-obtinut-anul-2022
1.1.4	Realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD) prin proiecte de cercetare și inovare	Au fost elaborate și depuse 12 propuneri de proiecte de cercetare și inovare la diferite tipuri de apeluri (Orizont Europa - 2 , Inițiativa Comune de Program (JPI) BiodivERSA+ - 1 , Programul de asistență tehnică și financiară acordată de România Republicii Moldova - 4 , Programul „Burse Bilaterale” – 2 , Programul „Visegrad Scholarship Research Program” for 2022/2023 (Slovak Republic) - 1 , concursul „Reziliența Republicii Moldova la situații de criză” pentru anii (2023-2024), anunțat de ANCD - 2). Câștigate 1 proiect inovare și transfer tehnologic, 1 proiect de postdoctorat, 1 proiect bilateral (Republica Moldova – Belarus), 3 proiecte individuale.
1.3	Sporirea numărului de proiecte implementate de grupuri de cercetători din institute de cercetare și universități	
1.3.1	Stimularea cercetării colaborative între universități și institute de cercetare prin	În derulare 4 Programe de Stat în parteneriat cu universității/instituții de cercetare din țară (Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea de Medicină și Farmacie “N.Testimiteanu”,

	finanțarea proiectelor comune, inclusiv programe de doctorat	Universitatea Agrară de Stat din Moldova, Instituția Publică Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare). În proiectele de cercetare sunt antrenați: 2 masteranzi, 6 studenți-doctoranzi.
1.3.2	Organizarea activităților cu caracter științifico-social cu participarea universităților și institutelor de cercetare	3 Cercetători sunt antrenați la prelegeri (5 cursuri de profil) pentru Ciclul I – licență și Ciclul II – masterat. 22.04.2022. Vizita studenților. Universitatea Agrară de Stat din Moldova, facultatea Științe agricole, specialitatea Genetica și selecția plantelor. Tema: <i>Microscopia optică și metode de evaluare a efectelor stresului la plante</i> . 10.11.2022. Vizita studenților. Universitatea Tehnică a Moldovei, facultatea Științe agricole, Specialitățile Agronomia și Genetica și selecția plantelor. Tema: <i>Tehnici ale microscopiei electronice</i> .
II. Obiectivul general: Potențialul uman competitiv antrenat în cercetare și inovare		
2.1	<i>Creșterea ponderii tinerilor în numărul total de cercetători</i>	
2.1.1	Sporirea numărului de tineri (studenți, masteranzi, doctoranzi ș.a.) implicați în proiecte de cercetare și inovare	Cota procentuală de tineri implicați în proiecte de cercetare și inovare la nivel de institut constituie 27,1% . În total 39 tineri cercetători.
IV. Obiectivul general: Cercetare și inovare pentru necesitățile socio economice		
4.1	<i>Dezvoltarea instrumentelor pentru transferul cunoștințelor și rezultatelor științifice către potențialii utilizatori</i>	
4.1.1	Lansarea și organizarea proiectelor colaborative aplicative dintre comunitatea științifică și reprezentanții mediului de afaceri.	A fost realizat 1 proiect de inovare și transfer tehnologic, implementat în parteneriat cu reprezentanți ai mediului public și de afaceri: 22.80015.7007.261T . Soluții intelectuale și biotehnologii pentru dezvoltarea durabilă a spațiilor verzi în mediul urban, conducător de proiect dr. în biologie Tatiana STRATULAT
4.2	<i>Consolidarea percepției publice privind rolul cercetării și inovării în atenuarea provocărilor societale și generarea prosperității</i>	
4.2.1	Amplificarea interacțiunii cu reprezentanții mass-mediei și principalii formatori de opinie din mediul on-line.	<ul style="list-style-type: none"> • Cercetătorii au participat la 17 emisiuni radio/TV. • Editate 4 articole de popularizare a științei: Revista agricolă AgroExpert, Revista “Flacăra”, nr. 40, 04 noiembrie 2022. Unul dintre noi, destin onorabil. Revista “Literatura și Arta”, nr. 45, 17 noiembrie 2022. Interviu cu dr. hab. Leonid Voloșciuc. • Participarea cu rezultate inovatoare la <i>Noaptea Cercetătorilor Europeni</i>, Chișinău, 30.09.2022. https://igfpp.md/rezultatele-institutului-de-genetica-fiziologie-si-protectie-plantelor-la-noaptea-cercetatorilor • Participarea cu exponate la Expoziția Națională „Știința pentru pace: creativitate experiență, perspective”, 10 noiembrie 2022.

		<ul style="list-style-type: none"> Suținerea Campaniei Naționale cu genericul „Plantează-ți viitorul” din 05.11.2022 https://igfpp.md/igfpp-sustine-campania-nationala-planteaza-ti-viitorul
V. Obiectivul general: Politică coerentă de cooperare europeană și internațională		
5.1	Valorificarea pleneră a oportunităților ce rezidă din statutul de țară asociată la Programul „Orizont 2020”	
5.1.7	Valorificarea oportunităților ce rezidă din calitatea de stat membru în cadrul Cooperării europene în știință și tehnologie (COST).	Participare la acțiuni COST 25 cercetători sunt membri ai Asociației Europene de Cooperare în domeniul Științei și Tehnologiei la 11 acțiuni (COST) din cadrul Programului UE dedicat cercetării și inovării Orizont 2020. Accesarea informației – http://igfpp.asm.md/Proiecte .
III. Activități ce rezultă din îndeplinirea acțiunilor din alte documente de politici/acte normative		
2.	Realizarea acțiunilor înscrise în Planul de acțiuni privind Programului de dezvoltare a horticulturii în Republica Moldova pentru anii 2021-2025	
	Obiectivul general 2. Accelerarea dezvoltării prin investiții și inovare Obiectivul specific 2.3. Modernizarea și eficientizarea tehnologiilor de producere pentru atenuarea rezilienței climatice asupra sectorului horticola	Acțiunea 34. Stimularea obținerii și producerii materialului săditor autohton cu categorii biologice și stare fitosanitară conform standardelor naționale, precum și modernizării infrastructurii aferente acestui obiectiv Indicator realizat: Testate și propuse pentru omologare 9 produse pentru protecție plantelor horticole pentru asigurarea stării fitosanitare conforme. Acțiunea 39. Crearea unui parteneriat între ANSA și fermierii deținători de stații meteo pentru facilitarea schimbului de date privind prognozarea mai eficientă a dezvoltării bolilor și detectarea timpurie a obiectelor de carantină Indicator realizat: Dezvoltată platforma pentru prognoza dezvoltării bolilor și dăunătorilor în scopul luării deciziilor http://eco-con.net/
	Obiectivul general 3. Competitivitatea forței de muncă Obiectivul specific 3.2. Racordarea sistemului de cercetare la prioritățile sectorului	Acțiunea 60. Ajustarea activităților din sfera științei și inovării finanțate din contul mijloacelor bugetului de stat la prioritățile sectorului horticola Indicator realizat: elaborate și obținute 2 proiecte de doctorat în domeniul protecției plantelor în horticultură. Acțiunea 62. Crearea unei platforme digitale pentru diseminarea rezultatelor activităților de extensiune rurală și din sfera științei și inovării finanțate din contul mijloacelor bugetului de stat. Indicator realizat: Elaborarea și includerea datelor de pașaport pentru 263 mostre de culturi pomicole și 671 legumicole în baza națională de date informațională ReGen.
3.		

Implementarea Programului național de protecție integrată a plantelor pentru anii 2018-2027 și a Planului de acțiuni privind implementarea acestuia	
2.1. Promovarea utilizării produselor de uz fitosanitar din grupele a III-a și a IV-a de toxicitate (moderat și puțin toxice)	<p>Au fost testate 7 produse de uz fitosanitar din grupele a III-a și a IV-a și propuse pentru omologare.</p> <p>A fost desfășurat un seminar cu tema: <i>Utilizarea capcanelor feromonale în protecția culturilor multianuale</i>.</p> <p>Cercetătorii au participat la seminare și conferințe</p> <ul style="list-style-type: none"> • „<i>Schimbările climatice înmulțesc paraziții</i>” https://primul.md/schimbarile-climatice-inmultesc-parazitii • Conferința AgTech innovation. Lab. Shaping the Future of Food and Agriculture. UTM, Tekwiil, Chișinău 5.05.2022. • Interviu pe platforma facebook: Femeile în Știință, Tehnologii și Bussines. https://www.youtube.com/watch?v=AdWzjTf7uW0
2.5. Elaborarea ghidurilor practice privind aplicarea trihogrammei și a capcanelor feromonale.	<p>Au fost elaborate 4 pliante pentru fermieri despre utilizarea capcanelor feromonale în pomicultură și viticultură.</p> <p>A fost elaborată schema cinematică a dispozitivului de dozare și distribuie a materialului biologic și modelul experimental al dispozitivului de dozare și distribuie la lansarea agenților biologici (<i>Trichogramma</i>).</p> <p>Au fost elaborate recomandări în cadrul proiectului de Transfer Tehnologic 20.80015.5107.241 T: „<i>Sinteza componentelor minori ai feromonilor și elaborarea tehnologiei de producere a capcanelor feromonale performante pentru monitorizarea dăunătorilor principali al culturilor multianuale</i>”.</p>
2.7. Informarea producătorilor agricoli despre particularitățile aplicării mijloacelor biologice de protecție a plantelor	<p>Diseminarea rezultatelor în domeniul aplicării mijloacelor biologice de protecție a plantelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A fost elaborată Specificația Tehnologică „<i>Producerea capcanelor feromonale pentru dăunătorii viermele mărului și molia strugurilor</i>” • A fost elaborat și printat catalogul producției ecologice în comun cu compania Mezhtans-Moldova SRL • Informarea producătorilor agricoli despre particularitățile aplicării mijloacelor biologice de protecție a plantelor în cadrul întrunirilor cu producătorii, seminarelor organizate de direcțiile raionale de agricultură. • Promovarea mijloacelor biologice de protecție a plantelor prin implementarea Proiectului de Transfer Tehnologic „<i>Soluții intelectuale și biotehnologii pentru dezvoltarea durabilă a spațiilor verzi în mediul urban</i>” (cifru 20.80015.5107.241). • Diseminarea rezultatelor științifice privind mijloacele biologice de protecție a plantelor în cadrul Conferinței științifice naționale cu participare internațională „<i>Știința în Nordul Republicii Moldova: realizări, probleme, perspective</i>”, Balți, 20-21 mai, 2022, Simpozionului științific internațional „<i>Biotehnologii avansate – realizări și perspective</i>”, Chișinău, 3-4 octombrie 2022. • O evaluare la TV „<i>PRIMUL ÎN MOLDOVA</i>” - Schimbările climatice înmulțesc paraziții (https://primul.md/?s=clima).

		<ul style="list-style-type: none"> O evaluare la TV8 – „BULETINUL DE ȘTIRI” din 13.10.2022
3.1. Cercetări științifice în vederea ameliorării soiurilor/hibridizilor cu rezistență la organisme dăunătoare	<p>Testarea a 16 soiuri: culturi cerealiere (2), legumicole (4), leguminoase (1), horticole (2), plante medicinale (7) cu rezistență la secetă și organisme dăunătoare.</p> <ul style="list-style-type: none"> grâu comun de toamnă - soiul (Moldova 55), triticale – soiul (Costel) <i>Salvia sclarea</i> L. – soiul Ambriela <i>Origanum vulgare</i> L. ssp <i>vulgare</i> – soiul Panacea <i>Origanum vulgare</i> L. ssp. <i>hirtum</i> – soiul Savoare <i>Lavandula angustifolia</i> L. – soiurile Svetlana, Favoare vița de vie – soiurile (Sarmis, Tethys) soia – soiul Genap 54 tomate – soiurile Dorința, Dargen, hibridii Ingstar, Rozamak <i>Ocimum basilicum</i> L., soi Picant de grădină Cimbru lămâios <i>Thymus vulgaris x citriodorus</i> Pers.(Sreb.)L., s. Lily roz. 	
3.2. Promovarea omologării soiurilor și hibridizilor rezistenți la secetă și organisme dăunătoare	<p>În a. 2022 au fost omologate 2 soiuri cu rezistență sporită la factori biotici și de mediu.</p> <ul style="list-style-type: none"> grâu comun de toamnă Moldova 614 pentru zona de Nord șerlai, soiul Ambriela. 	
3.3. Promovarea utilizării soiurilor și hibridizilor rezistenți la secetă, boli și dăunători	<p>Promovarea utilizării soiurilor și hibridizilor rezistenți la secetă, boli și dăunători a fost confirmată prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> participarea la ediția a IX-a a evenimentului „Noaptea Cercetătorilor Europeni” (30 septembrie 2022). Manifestarea desfășurată în cadrul proiectului „Green SCI – Știința verde pentru o societate sănătoasă”, program al Uniunii Europene pentru cercetare și inovare Orizont Europa. 	
7.1. Școlarizarea formatorilor și producătorilor agricoli în domeniul protecției integrate a plantelor prin intermediul școlilor de câmp pentru fermieri.	<p>Pregătirea cadrelor de înaltă calificare, avizarea rapoartelor, participarea în procesele educaționale a fost confirmată prin pregătirea, citirea a 3 cursuri pentru studenții (licență, masteranzi și doctoranzi) Universității de Stat din Moldova, pregătirea unui grant pentru activitățile doctorale, precum și coordonarea activității a 4 doctoranzi la specialități adiacente protecției plantelor.</p> <p>Au fost încheiate contracte tehnico-științifice în domeniul protecției integrate a plantelor cu:</p> <ul style="list-style-type: none"> Combinatul de vinuri „Cricova” S.A., Dron Agro Assist SRL, Chim-Plant SRL Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare „Spații Verzi”, mun. Chișinău. 	
9.3. Organizarea instruirii producătorilor agricoli privind implementarea bunelor practici agricole, Global GAP, ISO, HACCP, altele.	<p>Organizarea instruirii a fost efectuată prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> Participare la expoziția de tehnică agricolă or. Stauceni, 24-25 septembrie 2022. Prezentarea raportului în cadrul Seminarului ”Chimia în serviciul societății”: 	

		<ul style="list-style-type: none"> Realizarea studiului „Creșterea capacității Organizațiilor nonguvernamentale de mediu din Moldova în utilizarea datelor și informațiilor” Participarea în implementarea „Registrului național al emisiilor și al transferului de poluanți” Elaborarea rapoartelor pentru un seminar organizat de MAIA și 4 seminare de Federația fermierilor și producătorii agricoli din diferite localități.
IV. Alte activități realizate		
1.	Activități în cadrul programului Livada Moldovei	În baza contractului de implementare a producției tehnico-științifice IGFP/Unitatea Consolidată pentru Implementarea și Monitorizarea Programului de Restructurare a Sectorului Vitivinicol, cu finanțare prin programul Livada Moldovei, au fost realizate activități de promovare a soiurilor de plante medicinale și aromatice (<i>Salvia sclarea</i> L.) create în institut. Beneficiar final - <i>Colegiul Agroindustrial din Riscani</i> .
2.	Activități în cadrul parteneriatului IGFP / DonauSoja	Elaborarea unei propuneri de proiect pentru crearea unui lot de testare a soiurilor de soia pe diferite fondaluri de fertilizare (apel lansat 28.02.2022).

Anexa nr. 4

LISTA PROIECTELOR NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE ÎN CURS

Nr.	Denumirea proiectului/contractului	Conducătorul/ coordonatorul proiectului	Termene de executare	Tipul proiectului
Programe de Stat 2020-2023				
Prioritatea II: Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor				
1.	Valorificarea eficientă a resurselor genetice vegetale și biotehnologiilor avansate în scopul sporirii adaptabilității plantelor de cultură și schimbările climatice	dr. hab. BOTNARI Vasile	2020-2023	Proiect de cercetare și inovare
2.	Diminuarea consecințelor schimbărilor climatice prin crearea și implementarea soiurilor de plante medicinale și aromatice cu productivitate înaltă, rezistente la secetă, iernare, boli, ce asigură dezvoltarea sustenabilă a agriculturii, garantează produse de calitate superioară, predestinate industriei de parfumerie, cosmetică, farmaceutică, alimentară Parteneriat IGFP/USMF	dr. BALMUȘ Zinaida	2020-2023	Proiect de cercetare și inovare Parteneriat public/public
3.	Conservarea ex-situ de lungă durată a resurselor genetice vegetale în banca de gene cu utilizarea metodelor biologiei moleculare în testarea stării de sănătate a germoplasmei vegetale	dr. GANEA Anatolie	2020-2023	Proiect de cercetare și inovare

4.	Formarea direcționată a calității sistemului imunitar la fructele soiurilor tardive deprun preconizate păstrării de lungă durată Parteneriat IGFP / IȘPHTA	dr. hab. BUJOREAN U Nicolae	2020-2023	Proiect de cercetare și inovare Parteneriat public/public
5.	Consolidarea capacităților de prognoză și combatere a organismelor dăunătoare și analiză a riscurilor fitosanitar în protecția integrată a plantelor	dr. hab. TODIRAȘ Vladimir	2020-2023	Proiect de cercetare și inovare
Prioritatea III: Mediu și schimbări climatice				
7.	Biotehnologii și procedee genetice de evaluare, conservare și valorificare a agrobiodiversității. Parteneriat IGFP/USM	dr. hab. ANDRONIC Larisa	2020-2023	Proiect de cercetare și inovare Parteneriat public/public
8.	Determinarea parametrilor ce caracterizează rezistența plantelor cu nivel diferit de organizare la acțiunea temperaturilor extreme în scopul diminuării efectelor schimbărilor climatice. Parteneriat IGFP/UASM	dr. hab. DASCALIUC Alexandru	2020-2023	Proiect de cercetare și inovare Parteneriat public/public
9.	Sinergismul dintre factorii naturali și mijloacele microbiologice, ecologic inofensive, de reglare a densității populațiilor de organisme dăunătoare pentru protecția culturilor agricole în agricultura convențională și ecologică.	dr. hab. VOLOȘCIUC Leonid	2020-2023	Proiect de cercetare și inovare
Proiecte de Inovare și transfer tehnologic				
1.	22.80015.7007.261T. Soluții intelectuale și biotehnologii pentru dezvoltarea durabilă a spațiilor verzi în mediul urban, conducător de proiect dr. Parteneriat IGFP / Dron Assistance SRL	dr. STRATULAT Tatiana	2022	Parteneriat public / privat
Proiect bilateral				
	22.80013.5107.3BL. Metode de aplicare complexa a derivatelor acidului para-aminobenzoic si microorganismelor entomopatogene in controlul organismelor dăunătoare la culturile pomicole si legumicole” Parteneriat IGFP / Institutul de Chimie Bioorganică din Minsc (Republica Belarus)	dr. STINGACI Aurelia	2022-2023	Parteneriat public / public
Proiect de Postdoctorat				
2.	22.00208.5107. 03/PDI, Potențialul genetic al genofondurilor tomatelor de cultură și mutante (<i>Solanum lycopersicum</i> L.), metodele de cercetare și utilizare în ameliorare	dr. MAKOVEI Milania	2022-2023	-
Altele				

1.	Proiect individual „ <i>Extracts from Ailanthus altissima (Mill.) Swingle as potential means for weed and pest control</i> ”	dr. ELISOVEȚCA IA Dina	01.10.2022 - 01.02.2023	„Burse Bilaterale”, cooperare între guvernele/ministerele R. Slovace și R. Moldova pentru 2022/2023.
	Proiect individual „ <i>Micropropagation and conservation of Monarda fistulosa L. for sustainable use</i> ”	dr. CĂLUGĂRU-SPĂTARU Tatiana,	01.10.2022 - 01.02.2023	„Burse Bilaterale”, cooperare între guvernele/ministerele R. Slovace și R. Moldova pentru 2022/2023.
	Proiect câștigat în cadrul programului „Visegrad Scholarship Research Program” for 2022/2023 (Slovak Republic) - „ <i>Pigments from of Phytolacca americana berries, isolation procedures, bioactivity and application in foods</i> ” – pe 10 luni, începând cu 01 septembrie 2022.	Dr. IVANOVA Raisa	01.09.2022-01.06.2023	Proiect în cadrul programului „Visegrad Scholarship Research Program” for 2022/2023
2.	PR No. 584431 ”Tehnică de sterilizare a insectelor bazată pe echipament de iradiere a sângelui”, finanțator SUA, ”Battelle Memorial Institute”.	BĂCEC Ion	2020-2023	Grant de asistență tehnică
3.	IAEA / RER 5024 ”Enhancing productivity and resilience to climate change of major food crops in Europe and central Asia”. Coordonator Agenția Internațională pentru Energie Atomică, Viena, Austria	ANDRONIC Larisa (punct național de contact)	2020-2024	Proiect regional de cooperare tehnică în domeniul tehnologiilor nucleare.
Proiecte de în domeniul Științei și Tehnologiei (COST)				
1.	CA18201 - An integrated approach to conservation of threatened plants for the 21st Century https://www.cost.eu/actions/CA18201/#tabs Name:overview	MC Member PhD Ganea Anatolie; PhD Romanciuc Gabriela; MC Substitute PhD Goncariuc Maria; PhD Chisnicean Lilia	2019-2023	Cooperare în domeniul Științei și Tehnologiei
2.	CA18210 - Oxygen sensing a novel mean for biology and technology of fruit quality https://www.cost.eu/actions/CA18210/#tabs Name:overview	MC Member PhD Marinescu Marina; PhD Ivanova Raisa	2019-2023	Cooperare în domeniul Științei și Tehnologiei

		MC Substitute PhD Bujoreanu Nicolae		
3.	CA18101 - SOURDOugh biotechnology network towards novel, healthier and sustainable food and bioprocesseS https://www.cost.eu/actions/CA18101/#tabs Name:overview	MC Member Elisovetscaia Dina; Phd Jelev Natalia	2019 -2023	Cooperare în domeniul Științei și Tehnologiei
6.	CA18127 - International Nucleome Consortium https://www.cost.eu/actions/CA18127/#tabs Name:overview	MC Member PhD Mitina Irina; MC Substitute PhD Zamorzeva Irina; PhD Andronic L.	2019-2023	Cooperare în domeniul Științei și Tehnologiei
7.	CA18224 - Green Chemical Engineering Network towards upscaling sustainable processes https://www.cost.eu/actions/CA18224/#tabs Name:overview	MC Member PhD Jalba Svetlana; PhD Erhan Tatiana MC substitute PhD Odobescu Vasilisa	2019-2023	Cooperare în domeniul Științei și Tehnologiei
8.	CA19116 - Trace metal metabolism in plants https://www.cost.eu/actions/CA19116/#tabs Name:overview	MC Member – PhD Stratulat Tatiana MC Substitute Ph D Caus Maria	2020-2024	Cooperare în domeniul Științei și Tehnologiei
9.	CA19123 - Protection, Resilience, Rehabilitation of damaged environment https://www.cost.eu/actions/CA19123/#tabs Name:overview	MC Member Prof. Volosciuc Leonid, PhD Todiras V. MC Substitute PhD Elisovetscaia Dina	2020-2024	Cooperare în domeniul Științei și Tehnologiei
10.	CA19125 - EPIgenetic mechanisms of Crop Adaptation to Climate Change https://www.cost.eu/actions/CA19125/#tabs Name:overview	MC Member PhD Marii L. MC Substitute Professor Dascaluic Alexandru, PhD Smerea Svetlana	2020-2024	Cooperare în domeniul Științei și Tehnologiei
11.	CA18226 - New approaches in detection of pathogens and aeroallergens https://www.cost.eu/actions/CA18226/#tabs Name:overview	MC Member Bahsiev Aighiuni MC Substitute Grajdieru Cristina	2019-2023	Cooperare în domeniul Științei și Tehnologiei

